

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ - SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul / Eşkoşul Bilgisi	İzleneyi Hazırlayan	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS 313	Beden Sosyolojisi	Seçmeli	5	-	Dr. Öğr. Üyesi Yelda ÖZEN	11.10.2024
Dersin İçeriği ve Amaçları	<p>Beden Sosyolojisi dersinin amacı, tarihsel süreç içinde toplumsal kurumlar ve söylemler aracılığı ile bedene bakışta, beden imgesinde ve ("normal" ve "anormal") bedenin nasıl dönüşüme uğradığını, bedenin nasıl toplumsal-kültürel olarak inşa edildiğini ortaya koymaktır. Sosyolojinin yeni ve aynı zamanda hızla gelişen alt disiplinlerinden biri olan beden sosyolojisi, bedeni salt biyolojik bir organizma olarak ele almaz, kurumları ile beraber toplumla, toplumsal olanla ilişkisini farklı perspektiflerle ele alır. Bedenin medeniyet ile ilişkisi, bedenin anlamının/pratiklerinin tarihsel ve kültürel göreceliği, bedene ilişkin sosyolojik kuramlar, beden politikaları, bedenin bir kimlik olarak temsili, tüketim kültüründe beden, tıbbın ve biyoteknolojinin nesnesi olarak beden, bedenin toplumsal cinsiyet, toplumsal sınıf, yaş, ırk, etnisite ile ilişkisi bu ders kapsamında işlenecek konular arasındadır.</p>					
Ders Kitabı / Kitapları	<ul style="list-style-type: none">● Arpacı, M. (2016). Foucault, biyopolitika ve biyotarih: Tarihsel çalışma alanları olarak tıp, beden ve nüfus. <i>ViraVerita</i>, 1, 80-97.● Arpacı, M. (2012). Modernitenin eşliğinde toplumsal cinsiyet rejimi. <i>Doğu Batı</i>, 63, 131-146.● Baran, A. G. (2013). Pratik, kültür, sermaye, habitus ve alan teorileriyle Pierre Bourdieu Sosyolojisi. S. Suğur, A. G. Baran (eds.), <i>Sosyolojide yakın dönem gelişmeler</i>. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, AÖF Yayınları, 3-15.● Baudrillard, J. (2013). <i>Tüketim toplumu</i>. Ayrıntı Yayınları.● Bayhan, V. (2012). Beden sosyolojisi ve toplumsal cinsiyet. <i>Doğu Batı</i>, 63, 147-164.● Berktaş, F. (1987). Bedendeki toplum, toplumdaki beden. <i>Tarih ve Toplum</i>, 42, 25-30.● Bourdieu, P. (2014). <i>Sosyoloji meseleleri</i>. Ankara: Heretik.● Bozok, N. (2011). Biyoiktidara özgü bir özne(l)leşme pratiği olarak popüler sağlıklı yaşam söylemi. <i>Toplum ve Bilim</i>, 122, 37-52.● Çağlı-Kaynak, E. (2021). Norbert Elias'ta ölüm kavramı üzerine bir değerlendirme. <i>İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi</i>, 10 (3) , 2743-2757.● Corbin, A., Courtine, J-J. ve Vigarello G. (2008.). <i>Bedenin tarihi 1: Rönesanstan aydınlanmaya</i>. YKY Yayınları.● Corbin, A., Courtine, J-J. ve Vigarello G. (2011). <i>Bedenin tarihi 2: Fransız Devrimi'nden Büyük Savaş'a</i>. YKY Yayınları.● Corbin, A., Courtine, J-J. ve Vigarello G. (2013). <i>Bedenin tarihi 3: Bakıştaki değişim 20. Yüzyıl</i>. YKY Yayınları.● Demez, G. (2009). Sınıfsal ve bireysel kimlik oluşumunda beden sorunu: Habitus. <i>Toplumbilim</i>, 24, 17-25.● Elias, N. (2004). <i>Uygarlık süreci, cilt I</i>. İstanbul: İletişim● Elias, N. (2023). <i>Ölmekte olanların yalnızlığı üzerine</i>. İletişim Yayınları.● Elias, N. (2002). Spor ve şiddet üzerine. <i>Toplumbilim</i>, 14, 89-100● Goffman, E. (2014). <i>Damga: Örselenmiş kimliğin idare edilişi üzerine notlar</i>. Heretik.● Goffman, E. (2016). <i>Günlük yaşamda benliğin sunumu</i>. Metis● İnceoğlu, Y. ve Kar, A. (2010). <i>Kadın ve bedeni</i>. Ayrıntı Yayınları.● Nazlı, A. (2006). Bedenin ölümü: Modern öncesinden postmoderne beden ve ölüm. <i>Sosyoloji Dergisi</i>, 16, 1-15● Nazlı, A. (2009). Sosyolojik bakışın eşliğindeki beden. <i>Toplumbilim</i>, 24, 61-68.● Odabaş, S. (2008). Güzelliğin on para etmez şu estetik cerrahlar olmasa: Medyada beden politikalarının temsili. <i>Kültür ve İletişim</i>, 11,1, 53-72.● Özbay, C. (2012). Türkiye'de hegemonik erkekliği aramak. <i>Doğu Batı</i>, 63, 183-204● Sert, M. (2002). Spor dünyasında beden-iktidar ilişkisi. <i>Toplumbilim</i>, 14, 101-115.● Timurtürkan, M. G. (2009). Güzellik ideali etrafında biçimlenen bedenler. <i>Toplumbilim</i>, 24, 105-109.● Timurtürkan, M. G. (2008). Feslefi bedenden sosyolojik bedene. <i>Ethos</i>, 1, 4, 1-14.● Turner, B. S. (2020). <i>Beden ve toplum: Sosyal teoride arayışlar</i>. Nobel Yayıncılık.● Turner, B. S. (2011). <i>Tıbbi güç ve toplumsal bilgi</i>. Sentez Yayıncılık● Ulusoy, M. D. (2012). Post-yapısalcılık: Michel Foucault ve Jacques Derrida. A. Görgün Baran ve S. Suğur (eds.). <i>Çağdaş sosyoloji kuramları</i>. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Yayınları.● Yardımcı, S ve Şentürk, Y. (2011). <i>Sakatlık çalışmaları: Sosyal bilimlerden bakmak</i>. Koç Vakfı Yayınları.					

Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	<ul style="list-style-type: none"> ● Yumul, A. (2000). Bitmemiş bir proje olarak beden. <i>Toplum ve Bilim</i>, 84, 37-49. <p>Ders, ders programında ilan edilen gün, saat ve derslikte her haftanın konusuna dair içeriğin anlatılması ve öğrencilerin katılımı ile tartışılması şeklinde yürütülecektir.</p>
Dersin Öğrenim Çıktıları	<ul style="list-style-type: none"> ● Beden sosyolojisinin konusunu, kapsamını, tarihçesini ve sosyal bilimlerdeki diğer disiplinler ve sosyolojinin diğer alt disiplinleri ile olan ilişkisini açıklamak ● Bedene dair sosyolojik kuramlar hakkında bilgi sahibi olmak ve onları karşılaştırmak ● Bedenin tarihsel, toplumsal ve kültürel bağlamlara göre nasıl değişerek inşa edildiğini kavramak ● Uygarlaşma süreci üzerinden bedenin dönüşümünü kavrayabilmek ● Bedenin toplumsal cinsiyet, sınıf, etniklik, engellilik ve yaşa bağlı olarak nasıl inşa edildiğini anlamak ● Bioyopolitika, moleküler biyopolitika, iktidar biçimleri ve söylem ile olan ilişkisini kavramak ● Kimlik inşası olarak bedenin ne anlama geldiğini öğrenmek ve beden ve beden temsillerini farklı alanlar ve gruplardaki sembollerle birlikte yorumlayabilmek ● Bedenle ilgili kuram ve pratiğin bütünleştirildiği iyi organize edilmiş yazılı ve sözlü tartışma ortaya koyabilmek
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	<p>PÇ1, PÇ2, PÇ3, PÇ4, PÇ5, PÇ7, PÇ10, PÇ11, PÇ12</p>
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	<p>Derste bedenin farklı sosyo-kültürel bağlamlarda ve farklı yönleriyle ele alınmasıyla sosyolojik zeminde tartışılabilmesi, bedene ilişkin sosyolojik bakışın izlerinin olduğu klasik sosyoloji kuramları ve bedene ilişkin kuramsal yaklaşımların yoğun yer aldığı çağdaş sosyoloji kuramlarının öğretilmesi ile öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerine, sosyolojik birikime, bakış açısı ya da imgeleme katkıda bulunabileceği düşünülmektedir. Ayrıca ders, etkileşimli olması nedeniyle öğrencilerin sözlü ifade becerilerini geliştirebilmelerine katkı sağlamaktadır. Verilen haftalık ödevler ve final ödevi ile öğrencilerin sosyolojik bir metin yazabilmeleri, analiz yapabilmeleri, argüman geliştirebilmeleri, yazım kuralları, etik kurallar ve alıntılama kurallarını öğrenmeleri ile katkı sağlamaktadır.</p>
Derste İşlenen Konular	<p>Beden sosyolojisine giriş; Klasik sosyoloji kuramlarında beden; Norbert Elias: Uygarlaşma süreci ve medeni beden; Michel Foucault: Biyoiktidar, biyopolitika, beden yönetimi ve düzenlenmesi; Toplumsal sınıf ve beden, Pierre Bourdieu: sermaye biçimleri, alan ve habitus; Goffman: Damga, Benliğin Sunumu; Anormal bedenin tarihi ve tarihte "ucubeler"; "Sakatlığın" toplumsal ve kültürel inşası; Tıbbi bir alan/tıbbın nesnesi olarak beden, tıbbileşme ve biyoteknoloji; Beden, acı, şiddet ve ritüeller; Jean Baudrillard: Tüketim toplumunda beden; Tüketim, kimlik ve beden: Güzellik, diyet, kozmetik ve estetik cerrahi; Toplumsal cinsiyet ve beden; Erkekliğin toplumsal inşası; Spor, beden, erkeklik, kadınlık, sınıf; Yaş alan beden ve yaşlılık; Bedenin ölümü</p>
Engellilik Politikası	<p>Bu derste performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engellsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.</p>

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul / Eşkoşul Bilgisi	İzleneyi Hazırlayan	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS309	Günelik Hayatın Sosyolojisi	Seçmeli	-	-	Doç. Dr. Ali Zafer SAĞIROĞLU	01.09.2024
Dersin İçeriği ve Amaçları	Günelik Hayatın Sosyolojisi dersi günelik yaşamdaki pratiklerin mikro ve makro düzeyde sosyolojik tahlilini amaçlar. Ders, öğrencilerin toplumsal yaşamın görünürde sıradan olan ama sosyolojik olarak derin anlamlar barındıran günelik boyutlarını analiz etme becerisi kazanmalarını amaçlar. Ders kapsamında: <ul style="list-style-type: none">Günelik hayatın bireyler ve topluluklar üzerindeki etkilerini anlamak,Bireylerin günelik pratiklerinin toplumsal yapılarla olan ilişkisini kavramak,Sosyolojik teoriler ışığında günelik hayatın görünmeyen yönlerini sorgulamak,Mekân, zaman, kimlik, güç ilişkileri gibi kavramları günelik hayat bağlamında tartışmak hedeflenir.					
Ders Kitabı / Kitapları	Aktay, Y. (2020). <i>Önce Söz Vardı</i> . Vadi Yayınları, Ankara Berger, P.L. & Luckmann, T. (2024). <i>Gerçekliğin sosyal inşası</i> . Atıf yayınları. Ankara Esgin, A. ve Çeğin, G. (2018). <i>Günelik hayat sosyolojisi</i> –Phoneix Yay. Ankara. Schütz, A. (2020). <i>Fenomenoloji ve Toplumsal İlişkiler</i> . Heretik yay. Ankara. Garfinkel, H. (2024). <i>Sosyolojik Bakış Toplumsal Eylemin Genel Sebepleri</i> . Vakıfbank yay. Ankara Lefebvre, H. (2017). <i>Günelik Hayatın Eleştirisi I- II- III</i> , Metis Yayınları, Ankara Michel De Certeau. (2009). <i>Günelik Hayatın Keşfi</i> . Dost Kitabevi. Ankara Goffman (2017). <i>Damga</i> . Heretik yay. Ankara					
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	1) Okuma. 2) Küçük grup etkinlikleri 3) Günelik hayata dair sosyal deneyler/ deneyimler/ gözlemler 4) Haftalık yazma ödevleri 5) Sınıf içi tartışmalar ve katılım					
Dersin Öğrenim Çıktıları	Bu dersi başarılı şekilde tamamlayan öğrencilerin şu becerileri kazanması amaçlanır; <ol style="list-style-type: none">Öğrenciler, günelik hayatı sosyolojik bir bakış açısıyla ele alabilecek ve bu bağlamda temel teorik yaklaşımları tanımlayabileceklerdir.Öğrenciler, bireylerin günelik pratikleri ile toplumsal yapılar arasındaki karşılıklı etkileşimi analiz edebileceklerdir.Öğrenciler, günelik hayatta yer alan görünür ve görünmez güç ilişkilerini tanımlayabilecek ve bu ilişkilerin toplumsal düzen üzerindeki etkilerini açıklayabileceklerdir.Öğrenciler, toplumsal kimliklerin (cinsiyet, sınıf, etnisite vb.) günelik pratikler ve ilişkiler yoluyla nasıl inşa edildiğini değerlendirebileceklerdir.Öğrenciler, günelik hayatın mekân ve zaman kavramları üzerinden nasıl yapılandırıldığını analiz edebileceklerdir.Öğrenciler, modernleşme ve küreselleşmenin bireylerin günelik yaşam deneyimlerine nasıl yansıdığını tartışabileceklerdir.Öğrenciler, günelik hayat üzerine yapılan sosyolojik araştırmalarda kullanılan yöntemleri (katılımcı gözlem, derinlemesine görüşme, etnografi) açıklayabilecek ve bu yöntemlerin avantaj ve sınırlılıklarını değerlendirebileceklerdir.Öğrenciler, kendi günelik hayatlarındaki rutinleri ve pratikleri sosyolojik kavramlar ışığında eleştirel bir şekilde değerlendirebileceklerdir.Öğrenciler, günelik hayata dair somut örnekler üzerinden sosyolojik teorileri ve kavramları kullanarak analiz yapabileceklerdir.Öğrenciler, farklı kültürel bağlamlarda günelik hayatın nasıl şekillendiğini ve tarihsel değişimlerin bu süreçlere etkisini açıklayabileceklerdir.					
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	PÇ-1; PÇ-2; PÇ-3; PÇ-4; PÇ-5; PÇ-6; PÇ-7; PÇ-9; PÇ-12					

<p>Dersin Alan Öğretimine Katkısı</p>	<p>Bu ders sayesinde öğrenciler sosyolojinin klasik düşünürlerini ve kuramlarını detaylı bir şekilde inceleyerek sosyoloji disiplinine dair genel bilgisini önemli ölçüde derinleştirir. Bu sayede, sosyolojik düşüncenin gelişimini daha iyi anlar ve güncel sosyolojik tartışmalara daha sağlam bir zeminle katkı sunabilir. Böylece öğrenciler sosyoloji tarihi konusunda farklı kaynakları öğrenerek kendi yorumlarını geliştirmeyi öğrenir. Bu ders sonunda öğrenciler araştırma yeteneğini güçlendirir ve yeni araştırma konuları keşfetmelerinin önü açılır. Sosyoloji tarihi, farklı düşüncelerin ve yaklaşımların çarpıştığı bir alandır. Öğrenciler bu farklılıkları öğrenerek eleştirel düşünme becerilerini geliştirebilirler. Böylece öğrenciler toplumların değişim ve dönüşüm süreçlerini anlayarak ve toplumsal olayları daha derin idrak edecek sosyolojik imgelemi edinebilirler.</p>
<p>Derste İşlenen Konular</p>	<p>1. Hafta: Tanışma ve dersin genel çerçevesinin sunulması. Ortodoks sosyal bilim yaklaşımına alternatif: Hermenotik – 1 Aktay, Yasin (2020). Önce söz vardı. Birinci Bölüm. Hermenotiğe giriş. (S.:31- 148)</p> <p>2. Hafta: Ortodoks sosyal bilim yaklaşımına alternatif: Hermenotik – 2 Aktay, Yasin (2020). Önce söz vardı. Dördüncü Bölüm. Sosyolojide hermenotik. (S.:397- 503) <i>Haftanın ödevi: “Modern zamanlar” filmi üzerine izlenir.</i></p> <p>3. Hafta: Gerçekliğin sosyal inşası-I Uluocak, Ş. (2018). Gündelik gerçeklikte anlamın sosyal inşası: Peter Burger ve Thomas Luckmann (Ed.) Esgin, A. Ve Çeğin, G., Gündelik Hayat Sosyolojisi. Phoneix Yay. Ankara.</p> <p>4. Hafta: Gerçekliğin sosyal inşası-II Berger, P.L. & Luckmann, T. (2008). Gerçekliğin sosyal inşası. Birinci bölüm: Bilginin gündelik hayattaki temelleri. (S.: 29-69) <i>Haftanın ödevi: “Alaturkadan alafrangaya neden geçtik?” başlıklı 1000 kelimelik ödev</i></p> <p>5. Hafta: Gündelik hayat sosyolojisi – temeller Esgin, A. ve Çeğin, G. (2018). Gündelik hayat sosyolojisi – Amaç, Kapsam ve Sınırlar. (Ed.) Esgin, A. Ve Çeğin, G., Gündelik Hayat Sosyolojisi. Phoneix Yay. Ankara. <i>Ek okuma önerileri: Schütz, A. (2020). Fenomenoloji ve Toplumsal İlişkiler. Heretik. Ankara.</i> <i>Haftanın ödevi: “Küçük prens” kitabı okunur.</i></p> <p>6. Hafta: Klasik sosyoloji içinde gündelik hayat Esgin, A. ve Özben, M. (2018). Klasik sosyoloji ve gündelik hayat: Durkheim’den Parson’a– Amaç, Kapsam ve Sınırlar. (Ed.) Esgin, A. Ve Çeğin, G., Gündelik Hayat Sosyolojisi. Phoneix Yay. Ankara. <i>Haftanın ödevi: Efruz bey. Ömer Seyfettin romanı.</i></p> <p>7. Hafta: Sembolik etkileşimcilik ve gündelik hayat Beray, B. ve Tatlıcan, Ü. (2018). Sembolik etkileşimcilik ve gündelik hayatın sosyolojisi. (Ed.) Esgin, A. Ve Çeğin, G., Gündelik Hayat Sosyolojisi. Phoneix Yay. Ankara. <i>Haftanın ödevi: “Köylüleri niçin öldürmeliyiz?”- İsmet Özel’in şiiri üzerine 1000 kelimelik ödev</i></p> <p>8. Hafta: Hayat bir sahne olsa... Orhan, C. (2018). Avamperestane Vehmedilenin Kurnazlığı: Erving Goffman (Ed.) Esgin, A. Ve Çeğin, G., Gündelik Hayat Sosyolojisi. Phoneix Yay. Ankara. <i>Ek okuma önerileri: Goffman, E. (2014). Damga. Heretik. Ankara</i> <i>Goffman, E. (2021). Kamusal alanda ilişkiler. Heretik. Ankara.</i></p> <p>9. Hafta: Ara sınav</p> <p>10. Hafta: Günlük yaşamda benliğin sunumu Goffman, E. (2004). Günlük yaşamda benliğin sunumu. Metis. Ankara <i>Haftanın ödevi: Eczane deneyi</i></p> <p>11. Hafta: Etnometodoloji Birinci, U. Ve Tatlıcan, Ü. (2018). Harold Garfinkel’in Etnometodolojisinde gündelik hayat. (Ed.) Esgin, A. Ve Çeğin, G., Gündelik Hayat Sosyolojisi. Phoneix Yay. Ankara. <i>Ek okuma önerileri: Garfinkel, H. (2024). Sosyolojik Bakış Toplumsal Eylemin Genel Sebepleri. Vakıfbank yayınları</i> <i>Haftanın ödevi: “Suretler” film</i></p> <p>12. Hafta: “Yaban Bilinç” Köse, H. (2018). Yaban Bilinç ya da Lefebvre’e göre Gündelik Hayat. (Ed.) Esgin, A. Ve Çeğin, G., Gündelik Hayat Sosyolojisi. Phoneix Yay. Ankara. <i>Ek okuma önerileri: Lefebvre, H. Gündelik Hayatın Eleştirisi I- II- III, Metis Yayınları.</i></p> <p>13. Hafta: “Sıradan İnsanların Gündelik Hayatları” Sıradan İnsanların Gündelik Hayatları: De Certeau ve Gündelik Hayat. Ed.) Esgin, A. ve Çeğin, G., Gündelik Hayat Sosyolojisi. Phoneix Yay. Ankara. <i>Ek okuma önerileri: Michel De Certeau. Gündelik Hayatın Keşfi. Dost Kitabevi</i></p> <p>14. Hafta: Dönem değerlendirmesi</p>
<p>Engellilik Politikası</p>	<p>Bu dersi alan öğrenciler arasında engel sahibi olanlar İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilir.</p> <p>Engelsii AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) yönergesini dikkatlice okumanız önerilir. Dersin öğretim elemanını durumunuz ile ilgili bilgilendiriniz.</p>

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ- SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul / Eşkoşul Bilgisi	İzleneyi Hazırlayan	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS 307	ÇAĞDAŞ SOSYOLOJİ TEORİLERİ	Zorunlu	5	YOK	Doç. Dr. Yahya AYDIN	Eylül 2024
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu dersin temel amacı eleştirel bir bakış açısı ile çağdaş sosyoloji teorileri ve yaklaşımları hakkında bilgi vermektir. Güncel sosyolojiyi farklı acılardan daha iyi anlamak dersin bir diğer hedefidir. Bu derste, çağdaş sosyoloji teorilerinin temel kavramları tanıtılmakta ve bu teorilerin toplumu anlama ve analiz etme süreçlerindeki rolleri ayrıntılı olarak ele alınmaktadır					
Ders Kitabı / Kitapları	George Ritzer ve Jeffery Stepnisky (2018, 8. Basım) Modern Sosyoloji Kuramları, De Ki Yayınları. Margaret M. Poloma (2007) Çağdaş Sosyoloji Kuramları, EOS Yayınevi. Martin Slattery (2007) Sosyolojide Temel Fikirler, Sentez Yayınları.					
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	<p>Dersler ders programında ilan edilen gün, saat ve derslikte her haftanın konusuna dair içeriğin ele alınması ve tartışılması şeklinde yürütülecektir. Her hafta öğrencilerin belirtilen ya da başka ek kaynaklardan konuya aşina olarak gelmeleri ve yürütülen tartışmalara aktif olarak katılarak sınıf dinamiğini canlı tutmaları beklenmektedir.</p> <p><u>Engelli öğrencilerle ilgili:</u> Derslerin ilk haftasında dersin hocasını derslere katılım, ders ödevlerini yapma ve sınavla ilgili gerekli düzenlemeler gerektirebilecek herhangi bir engel durumunuz hakkında bilgilendirin. Üniversite Politikasına göre, engelli öğrencilerin engelliliklerine yönelik https://aybu.edu.tr/engelsiz/tr linkinden formu doldurmaları ve durumlarına ilişkin haklarını korumaları adına bilgi sahibi olmaları önem arz etmektedir.</p> <p>Derse katkı ve katılım beklenmektedir ayrıca bu azimli tavır ekstra puan olarak değerlendirilecektir. Ara sınav ve dönem sonu sınavına ek puan olarak eklenecek ekstra sorumluluklar şu şekildedir:</p> <ul style="list-style-type: none">- Her öğrenci, bireysel olarak seçtiği iki filmi ele alınan sosyolojik kuram ve yaklaşımlarla ilişkilendirerek analiz edecektir. Bu analizler, APA 7 atıf kurallarına uygun olarak hazırlanmalı, 12 punto Times New Roman yazı tipi kullanılarak 1.5 satır aralığında yazılmalı ve her bir analiz 1000 kelimedenden oluşmalıdır. Hazırlanan ödevler, ara sınav ve final sınavı sırasında teslim edilecektir. Ödevler ayrıca AYBUZEM'de oluşturulan klasöre yüklenerek intihal kontrolünden geçirilecektir. İntihal tespit edilen metinler sıfır (0) puan alacak olup, öğrenci hakkında ilgili yönetmelik hükümleri uyarınca işlem yapılacaktır.- Güncel bir sosyolojik mesele üzerine oluşturulacak 5 kişilik gruplar tarafından hazırlanan metin, dönemin son iki haftasında sınıf önünde sunulacak ve tartışmaya açılacaktır. Ayrıca, bu metinler tamamlanarak final sınavından önce teslim edilmelidir. Analizler, APA 7 atıf kurallarına uygun şekilde hazırlanmalı, 12 punto Times New Roman yazı tipi ile 1.5 satır aralığında yazılmalı ve her bir analiz 3000-4000 kelime arasında olmalıdır. Ödevler ayrıca AYBUZEM'de oluşturulan klasöre yüklenerek intihal kontrolünden geçirilecektir. İntihal tespit edilen metinler sıfır (0) puan alacak olup, öğrenci hakkında ilgili yönetmelik hükümleri uyarınca işlem yapılacaktır.- Son olarak, her öğrenci her hafta derse gelmeden önce o haftanın ders konusu ile ilgili bir fotoğraf, resim, haber veya makale gibi somut bir örneği çıktı olarak sınıfa getirmelidir. Derslerin son kısmı, bu verilerin tartışılmasına odaklanacaktır. <p>Derslerde uyumak ya da telefonlarınızla meşgul olmak hoş bir davranış olmadığı gibi dersin motivasyonunu bozduğu için bu aktivitelerinizi sınıfın dışında yürütmeniz için dışarı çıkartılacaksınız. Notlandırma sistemi aşağıdaki gibidir. Sınavlar bilgi ve analize dayalı olarak klasik formatta olacaktır. Devamsızlık konusunda lisansüstü eğitim yönetmeliğinde size sunulan devamsızlık hakkından fazlasını kullandığınız takdirde devamsızlıktan kalabilirsiniz. Herhangi bir</p>					

	sağlık sorunundan dolayı rapor almak yani raporlu devamsızlık yapmak da bu durumun dışında değerlendirilmemektedir.
Öğrenim Çıktıları	Çağdaş sosyoloji teorilerini tanımlamak ve klasik sosyoloji teorilerinden farklarını ayırt etmek. Sosyoloji alanında kullanılan güncel teorilerin toplumsal olayları nasıl açıkladığını anlamak. Çağdaş sosyoloji teorilerinin farklı toplumsal yapılar üzerindeki etkilerini analiz etmek. Farklı çağdaş sosyoloji teorisyenlerinin yaklaşımlarını karşılaştırmak ve eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmek. Çağdaş sosyoloji teorilerini güncel toplumsal sorunlara uygulayarak çözüm önerileri geliştirmek.
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Sosyoloji ve yardımcı disiplinlerle ilgili, en etkin metotları ve güncel bilgileri içeren bilgi kaynakları, uygulama araç – gereçlerini, üst düzeyde kullanabilme bilgisine sahiptir. Sosyoloji disiplini ile ilgili kavramları, fikirleri ve verileri, sosyal bilimler araştırma metotlarıyla inceler ve değerlendirir, geçmiş ve güncel bağlantıları ile konuları tanımlar, analiz eder, tartışır ve gelecek projeksiyonu sunar. Sosyoloji disiplini ve ilgili alanlarda elde ettiği birikimi aktif biçimde yazılı ve sözlü yolla ifade edebilir, bu alanlarda ihtiyaç duyan kişi ve kurumlara araştırma ve rapor sunar. Sosyoloji metotlarını kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama, sentez yapma ve değerlendirme becerilerine sahiptir. Güncel sosyolojik kavramsallaştırmalara, akımlara ve tartışmalara eleştirel yönden yaklaşabilir. Alanındaki yönelimleri, ihtiyaçları bilir, içinde bulunduğu çevrenin sosyo-kültürel ve ekonomik özelliklerini tanımlar; bu özelliklere uygun öğretim ve öğrenme süreçlerini planlar, uygular ve yönetir. Alanıyla ilgili çalışmalarda sorumluluk üstlenir, bağımsız veya takım çalışması yaparak çözümler üretir. Sosyoloji alanında yapılmış güncel araştırmaları takip ederek yeterli düzeyde anlayabilir ve meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmayı amaç edinir (“European Language Portfolio Global Scale”, Level B1). Sosyoloji alanı ile ilgili yaptığı tüm çalışmalarda veri kaynağı olan bilgilerin toplanması, analiz edilmesi, yorumlanması, duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel ve etik değerleri gözetir. Sosyolojik bilgiyi, diğer toplum bilimleriyle disiplinler arası bir düzlemde farklı toplum ve kültürlerde etkili bir şekilde işler ve disiplinler arası çalışmalara katılır. Alanında bilgisini geliştirmek yeni açılımlar ortaya koymak için çaba gösterir, yeniliklere açıktır.
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Ders, güncel teorik yaklaşımları kapsayarak, toplumsal yapılar, kültür, iktidar, kimlik, küreselleşme ve dijitalleşme gibi konuların bu teoriler ışığında nasıl değerlendirildiğini tartışmaktadır. Ayrıca, çağdaş sosyoloji teorilerinin güncel toplumsal sorunların çözümüne nasıl katkı sağlayabileceği üzerinde durulmaktadır.
Derste İşlenen Konular	Chicago Okulu ve Sembolik Etkileşim-1 (G. H. Mead , Blummer ve E. Goffman) Sembolik Etkileşim-2 (Backer ve Garfinkel) Duygular Sosyolojisi (T. Schef ve A. Hochschild) Yapısal İşlevselcilik (R.K. Merton ve T. Parsons) Değişim Kuramı (G. Homans ve P. Blau), Tüketim Toplumu- Jean Baudrillard Çatışma Teorisi (R. Dahrendorf, L. Coser) Fenomonoloji (Huserl-Schutz) Eleştirel Teori ve Yeni Marksizm (Gramsci ve Habermas) Eleştirel Teori ve Yeni Marksizm (Wallerstein) Sanayi Sonrası Toplum=Daniel Bell, Modernlik ve Postmodernlik Dijitalleşme ve Değişen Toplum (Ivan Illich), Küreselleşme Kuramı (A.Giddens) (G. Ritzer) Medya ve Küreselleşme (M.McLuhan) Frankfurt Okulu, Risk ve Toplum

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul / Eşkoşul Bilgisi	İzleneyi Hazırlayan	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS301	Sosyal Bilimlerde İstatistik	Zorunlu	6		Öğr. Gör. Murat ÖZTÜRK	Ekim 2024
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu ders sosyolojik araştırmalarda toplanan nitel ve nicel veriler üzerinde tablolaştırma, merkezi eğilim, hipotez testi, çıkarımsal istatistik, istatistiksel tekniklerin uygulanması ve sonuçların yorumlanması konularına giriş yapar. Dersin başlıca amacı sosyoloji öğrencileri için temel istatistiksel kavramlar ve prosedürleri vermektir.					
Ders Kitabı / Kitapları	<p>Baykul, Y., & Güzeller, C.O. (2014). <i>Sosyal bilimler için istatistik: SPSS uygulamalı</i>. Ankara: Pegem Akademi.</p> <p>Ünver, Ö., Gamgam, H., & Altunkaynak, B. (2013). <i>Temel istatistik yöntemler</i>. Ankara: Seçkin.</p> <p>Çil, B. (2008). <i>İstatistik</i>. Ankara: Detay Yayıncılık.</p> <p>Agresti, A., & Finlay, B. (2009). <i>Statistical methods for the social sciences</i> (4th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.</p> <p>Healey, J.F. (2013). <i>The essentials of statistics: A tool for social research</i> (3rd ed.). Belmont, CA: Wadsworth.</p> <p>İlk, Ö. (2011). <i>R yazılımına giriş</i>. Ankara: ODTÜ Yayıncılık.</p> <p>Satman, M.H. (2010). <i>İstatistik ve ekonometri uygulamaları ile R</i>. İstanbul: Türkmen Kitabevi.</p> <p>Kerns, G.J. (2010). <i>Introduction to probability and statistics using R</i> (1st ed.): Free Software Foundation.</p> <p>Everitt, B.S., & Hothorn, T. (2010). <i>A handbook of statistical analyses using R</i> (2nd ed.). Boca Raton, FL: CRC Press.</p> <p>R Development Core Team (2014). <i>R: A language and environment for statistical computing</i>. Vienna, Austria: R Foundation for Statistical Computing. Retrieved from http://www.r-project.org/</p> Ders Notları					
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Dersler ders programında ilan edilen gün, saat ve derslikte her haftanın konusuna dair içeriğin sunum şeklinde yansıtılarak ele alınması, tartışılması ve gerçek hayat verisi örnekleri üzerinde sosyolojik bulguların istatistiksel olarak yorumlanması şeklinde yürütülecektir. Her hafta öğrencilerin belirtilen ya da başka ek kaynaklardan konuya aşina olarak gelmeleri ve yürütülen tartışmalara aktif olarak katılarak sınıf dinamiğini canlı tutmaları beklenmektedir.					
Dersin Öğrenim Çıktıları	Sosyoloji ile ilintili temel istatistiksel kavramları tanımlama becerisi kazanmak Betimsel analizleri ve yorumları yapma becerisi edinmek Hipotez testi uygulama mantığını anlamak İstatistiksel ilişkisel modelleme yapmak Değerlendirmelerde de nitel ve nicel teknikleri uygulamak Sonuçları yorumlamak					
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	PÇ-1, PÇ-2, PÇ-6, PÇ-7, PÇ-9, PÇ-10, PÇ-11, PÇ-12					
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu ders sosyal bilimlerde istatistik ile ilgili temel bilgi ve becerileri öğrencilere kazandırarak alan öğretimine katkı sağlar.					

Derste İşlenen Konular	Hafta	Konular	Ön Hazırlık
	1	Ders Tanıtımı ve Beklentiler	Ders Notları: Hafta 1
	2	Temel Kavramlar, Sosyolojik Araştırmada İstatistiğin Yeri ve Önemi	Ders Notları, Hafta 2 Baykul ve Güzeller, 3. Bölüm
	3	Tabular ve Grafikselleme Ölçüleri I	Ders Notları, Hafta 3 Baykul ve Güzeller, 4. Bölüm
	4	Tabular ve Grafikselleme Ölçüleri II	Ders Notları, Hafta 4 Baykul ve Güzeller, 4. Bölüm
	5	Merkezi Eğilim ve Yayılım Ölçüleri I	Ders Notları, Hafta 5 Baykul ve Güzeller, 5. Bölüm
	6	Merkezi Eğilim ve Yayılım Ölçüleri II	Ders Notları: Hafta 6 Baykul ve Güzeller, 6. Bölüm
	7	İstatistiğin Çıkarımsal Yönüne Giriş	Ders Notları: Hafta 7
	8	Ara Sınav	
	9	Çıkarımsal İstatistik: Olasılık	Ders Notları: Hafta 8 Baykul ve Güzeller, 7. Bölüm
	10	Çıkarımsal İstatistik: Bayesian İstatistik	Ders Notları: Hafta 9
	11	İstatistiğin Çıkarımsal Yönü: Olasılık Dağılımları ve Rastlantısal Değişkenler	Ders Notları: Hafta 10 Baykul ve Güzeller, 8. Bölüm
	12	İstatistiğin Çıkarımsal Yönü: Hipotez Testlerinin Mantığı I	Ders Notları: Hafta 11 Baykul ve Güzeller, 11. Bölüm
	13	İstatistiğin Çıkarımsal Yönü: Hipotez Testlerinin Mantığı II	Ders Notları: Hafta 12 Baykul ve Güzeller, 11. Bölüm
	14	İstatistiğin Çıkarımsal Yönü: Örneklem	Ders Notları: Hafta 13 Baykul ve Güzeller, 11. Bölüm
Engellilik Politikası	<p>Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engellsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-bevazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.</p>		

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ - SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul / Eşkoşul Bilgisi	İzleneyi Hazırlayan	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS 303	Toplumsal Hareketlilik ve Tabakalaşma	Zorunlu	6	Yok	Prof. Dr. Halime Ünal Reşitoğlu	2024
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu ders toplumsal tabakalaşma ve hareketlilik çalışmalarını tanıtıcı niteliktedir. Dersin amacı, öğrencilerin, toplumsal aktörlerin eşitsiz toplumsal konumlarda olmalarını sağlayan yapısal güçlerin neler olduğunu sorgulamalarını sağlamaktır. Bu bağlamda, toplumsal tabakalaşma tartışmalarının tarihi kökenleri ve tipleri tanıtıldıktan sonra, ders ağırlıklı olarak modern toplumlardaki sınıf tartışmalarına odaklanacaktır. Klasik sınıf kuramlarıyla beraber çağdaş sınıf kuramları arasındaki teorik tartışmalar ile birlikte sınıfın nasıl ölçülebileceği gibi görgül tartışmalara da yer verilecektir. Toplumsal tabakalaşma tartışmaları çerçevesinde Türkiye'nin toplumsal yapısını anlayabilmek için tarihsel arka plan çizildikten sonra işçi sınıfı, sınıf bilinci, yeni orta sınıf, sınıf altı gibi kavramları içeren metinlere yoğunlaşılacaktır. Dönemin sonlarına doğru toplumsal eşitsizliklerin farklı görünümüne odaklanan metinler irdelenecektir.					
Ders Kitabı / Kitapları	Sunar, Lütfi. (2018) Sosyal Tabakalaşma: Kavramlar, Kuramlar ve Temel Meseleler. Nobel Yayınları Sunar, Lütfi. (edt.) 2018. Türkiye'de Toplumsal Tabakalaşma ve Eşitsizlik 1. Cilt ve 2 Cilt . Nobel Yayınları Standing, Guy. (2015) Prekarya Yeni Tehlikeli Sınıf. İletişim Yayınları.					
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Ders kapsamında verilen materyalleri öğrencilerin okumuş olarak gelmesi beklenmektedir. Öğretim yöntemi ders anlatımı ve sınıf içi tartışmadır. Öğrencilerin derse hazırlıklı gelmelerini sağlamak için sınıf içi uygulamalar yapılacaktır.					
Dersin Öğrenim Çıktıları	Toplumsal tabakalaşma, eşitsizlik ve hareketlilik kavramlarını açıklar. Tarihsel olarak ortaya çıkan tabakalaşma yapılarını açıklar. Toplumsal tabakalaşma, eşitsizlik ve hareketlilikle ilgili klasik ve çağdaş kuramları açıklayabilecektir. Endüstriyel ve post-endüstriyel toplumlarda sınıf ilişkilerini ve toplumsal hareketliliği analiz edebilecektir. Türkiye'deki toplumsal tabakalaşmayı ve eşitsizlikleri çözümleyebilecektir. Toplumsal eşitsizliklerin farklı görünümünü tartışabilecektir.					
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	PÇ-1, PÇ-3, PÇ-4, PÇ-5, P-6, P11, P12					
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu ders öğrencilere toplumdaki eşitsizlikler ve güç ilişkileri hakkındaki temel kavramları ve teorik bakış açılarını kazandırır. Elde edilen bu temel bilgiler sosyolojinin diğer alanlarıyla ilgili derslerde bahsedilen toplumsal eşitsizlikleri analiz etme yetisi verir. Dersler kapsamında verilen sosyolojik materyalleri Türkiye'nin toplumsal yapısıyla ilişkilendirerek eşitsizlik bağlamında çözümlemelerini sağlar.					
Derste İşlenen Konular	Toplumsal tabakalaşma ve eşitsizlik kavramlarının tartışılması ve tabakalaşmanın tarihsel kökenleri Klasik sınıf kuramları- Marx, Weber, Durkheim, İşlevselci Çağdaş sınıf kuramları- Bourdieu, Neo-Weberyan, Neo-Marksist, Post modern toplumlarda sınıf(sızlık) tartışmaları Tabakalaşma ve hareketlilik ölçümleri Türkiye'de toplumsal tabakalaşmanın tarihsel arka planı Türkiye'de devlet, toplum ve ekonomi, Türkiye'de işçi sınıfının ve orta sınıfın dönüşümü					

	<p>Prekarya kavramı</p> <p>Sınıf altı tartışmaları</p> <p>Kentsel mekânın ayrışması</p> <p>Toplumsal cinsiyet eşitsizliği</p> <p>Sağlıkta eşitsizlikler</p> <p>Gıda ve eşitsizlik</p> <p>Yaşlılık ve toplumsal tabakalaşma</p>
Engellilik Politikası	<p>Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU</p> <p>https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.</p>